



A tudomány az életet szolgálja

Sáta Község Önkormányzata és a Sátai Könyvtár
szervezésében a 2022. évi Magyar Kultúra Napja
alkalmából meghirdetett versíró
pályázatra érkezett művek

*Lelkünk törékeny porhüvelyét óvva
Elménk természetét hagyjuk az utókorra*

Kovács Csaba: A tudomány az életet szolgálja

Minden jog fenntartva a szerzőknek.

Sáta, 2022

∞

Ez a kiadvány ingyenes.

Készítette: Barta Zoltán 2022

Illusztráció:

Témakép: picfont.com

Ikonok: picfont.com, iconarchive.com

A tudomány az életet szolgálja

Pályázati versek



Tartalomjegyzék

BATÓ NIKOLETTA.....	8
Út valahova.....	8
Temessetek el.....	8
Valaki ma nem megy haza.....	9
Lennék.....	10
B. MESTER ÉVA.....	11
Várakozás.....	11
Gyerekkorom karácsonya.....	12
BENKE GÁBOR.....	13
Hú társam a Magány.....	13
Újévi ábránd.....	14
CSESZTÁK MÁRIA.....	15
Kőkeményen.....	15
Föld és ég.....	16
DEMJÉN LÁSZLÓNÉ.....	17
Valaki.....	17
KERESZTESNÉ KIRÁLY RÓZSA.....	19
Misike sír.....	19
Az édesanyák örökké szeretnek.....	20
KOVÁCS CSABA.....	23
A tudomány az élet szolgája.....	23
RÉVÉSZ ÁGNES.....	24
Tudósportrék haikuban.....	24
SZABÓ ALEXANDRA.....	25
Az Élet kulcsa.....	25
SZENTI LILIÁNA ELIZABET.....	27
Emlékbe merülve.....	27
VÁRADI DANIELLA.....	28
Harc önmagammal.....	28
EREDMÉNYHIRDETÉS.....	29



BATÓ NIKOLETTA

Út valahova

Meleg a kávé, hideg az állomás
Felszállok a vonatra, nincs választás.
Kezem a telefonon, várok egy hívást...
Jön a kalauz, meg a magyarázkodás.

Hideg a tekintet, nem éppen befogadó
De nyílik a vonatajtó...
Leszállok gyorsan, rohanva éppen
Átérek még a szerelvényen.

Temesetek el...

Bezárkóztam a lelkembe
Annak leges legmélyébe
Bezártam én minden érzést ...
Hogy ne kapjak agyvérzést.
Pókerarcom nézd, nem rezzen.
Elfordulok tőled csendben.

Ne bántsatok engem többet!
Dobjatok rám inkább földet !
Temesetek élve el
A koporsó, ki elvisel.
Megerőszakolt lényem
Sietne, de még nem
Nem lehet mennem.

De jaj, megfulladok idebent,
Szabadulnék, már nem lehet.
Engedj, lelkem, engedj ki!
Engedd kikulcsolni!

Eltűnt a kulcs. Eldobtam, S nem találok
Egy csákánnyal a falait szétvágom.
Kérek egy csákányt vagy egy kést.
Ha nem megy, akkor egy ölelést.

Valaki ma nem megy haza

Egy kiszáradt gallydarab
Pihen a fa alatt.
Vágy többé nem nő belőle
Véget ért kicsi élete.

A temető kapujában álltam
Önmagamra vártam
Elkószált gondolataim
Tanyáján vertem fel sátram.

Ebben a kapuban nagyon sok a sírás
Ma nem megy haza valaki
A sírásó teszi a dolgát.
Sírt ás.

Esik az eső, vizet ad a földnek
Kis gallydarab, neked már úgyis mindegy.

Évek múltán, mikor a sír felett az ének
Magasba száll, fel az égnek
Elfojtva könnyeit a lélek
Végre újra hazatérhet.

Lennék

Festék...
Az lennék.
Én a kék
Te a sárga
Égen úsznék
Te a sárba'.

Állat ...
Ha lennék
Csakis farkas
Ki megvéd.

Vízen járnék bolha módra
Vért is szívnék kóstolóba'.
Kút, ha volnék
Szép fehérbe'
Itatnálak egész évbe'.

De nem vagyok egyik se'
Eltűnök én izibe'.

B. MESTER ÉVA

Várakozás

Mint a fáradt gyermek dajkája ölében
fészkelődik a tél, erdő sűrűjében.
Hótakaró nélkül didereg az álom.
Tél derekán járunk, alig múlt karácsony.

Lombtalan az erdő, hosszú lesz az álma.
Most fordul csak a tél másik oldalára.
Születés előtti csend lebeg a tájon,
nincs még itt az idő, hogy tavasszá váljon.

Januári napfény ömlik szét a fákra,
nincs egy falevél se, mi útjába állna.
Villanásnyi tavasz, ma árnyékot sem vet.
A fagyban is derűt üzen az embernek.

Ágas-bogas fákon még semmi sem ébred,
alvó rügyek mélyén szendereg az élet.
Bükki erdő fái nyújtózkodnak egyet...
Téli napsütésből egyszer kikelet lesz.

Gyerekkorom karácsonya

Mindennél jobban hóesést vártunk.
Fölfelé nézve magasra szálltunk,
Holle anyóként csodákat tettünk,
kisiskolásból varázslók lettünk.

Görgetett hóból épült az ember,
hókristályokból végtelen tenger.
Magvakat szórtunk a cinegéknek,
hazavezettek kis madárléptek.

Kipirosodva vártuk az estét,
megírtunk minden papír szívecskét.
Karácsonyfánkon angyalhaj, vatta,
szénszemmé váló szaloncukorka.
Amikor végre gyertyafény lobbant,
leénekeltek mennyből az angyalt.
Csillagot szórtunk, a szemünk fénylett.
Egy csendes éjre megállt az élet.

BENKE GÁBOR

Hú társam a Magány

Hú társam a Magány,
kitartón, bátran ölel át.
Biztat, vigasztal,
Velem lesz mindig,
nem csendül a pohár,
ha erre akarunk inni.

A Magány Velem van,
Ő, ki nem hagy el soha,
nem hűtlen, nem kacér
és nem is ostoba.

Ő nem hagy el,
egy másik emberért,
hisz akkor a Magány,
már nem lenne csak enyém.

Biztat, bátorít;
Soha nem leszel egyedül,
a Magányra számíthatsz
idő végezetül.

Csendben figyel,
nézi a léptemet,
végigkíséri múltó életemet.

Nem veszekszik soha,
bár maga a Magány
nagyon is mostoha.

De nem hagy el,
és hogyha más nem is,
... ,
de Ő mindig átölel.

2015.08. 23.

Újévi ábránd

Fagyott zúzmara az ágakon,
egy januári sötét hajnalon.
Álmomból ébredve,
épp azt képzelem.
Az új évben megint
mit hoz a sors Nekem.
Szépet, reményt, boldogságot?
Egészséget? S igaz jó barátot?
Szerető gyermeket, családot?
Vagy csúnya, reményvesztett álmot.
Betegséget, s hazug cimborákat?
A választ ugyan még nem tudom,
de a reménysugár, már besüt az ablakon.
A felkelő nap szikrázón ragygó fénye,
bekúszik a szobám sötétjébe.
Fényárban fürdetve mindent,
ami ott van, harcolva és győzni
a bús gondolatokkal.
Elűzve a rosszat,
immár csak azt látom,
az új év reményt hoz
és csupa boldogságot.

2013.01.03.

CSESZTÁK MÁRIA

Kőkeményen...

Szeretnék szív nélkül élni!
Semmit, de semmit nem remélni!!
Csak élni, - élni vidáman,..
Soha sem tudni mi is az a bánat...

Már jó előre megfizettem minden boldog percemért...
De óh sötétség!!! - Nem adom meg magam könnyedén!!
Jöjjön hát minnek jönnie kell!!
A csatát akkor is én nyerem meg!!!!

Mint kőszikla állok,..
Hegycsúcsomra te felmászol,..
rombolni akarsz, és én megengedem,..
Hát legyen!!....

S a harcunk közepette....
Várok, türelmesen várok.....
Belefáradsz te is egyszer...
Mert be kell látnod: vagyok olyan erős én is
- Mint Te!!!!

Föld és ég

Oly messze van föld az égtől
S én mégis kiválasztottam egy csillagot
Vártam, csak vártam,
Hogy fénye egyszer megérint
S talán egy picit majd rám is ragyog..

..--Már belátom.....
Hiába fürkészem az eget
Várnom kell!!!...
Mert így rendelték az égiek
De ha majd egyszer,...
Már nem lesz fönn ami megtart téged,
Ha hullócsillagként zuhansz a föld légterébe,
Akkor ne félj!!!

Mert a föld,....---ÉN vagyok!...

DEMJÉN LÁSZLÓNÉ

Valaki

Valaki
már megint
okosabb volt
a tudósoknál.
Az utolsó leheletével sem
mondta volna azt, hogy bárcsak...
s testét végül odaadta a halálnak ,
Győzött a nagy FB ,
s az összevissza hírek ,
akit beoltanak ,
mindenki majom lesz ,
chipelt zombik uralják a világot ,
mindenki meghal,
meghalunk ,
meghaltok.

Valakinek a szerelme volt ,
anyja ,
gyermeke ,
testéből már
a mennybe szállt a lelke .

Szemet lezárni,
fülbetét ki ,
katétert ki,
gyűrűt le...
kis szappant kell rá tenni , nem akar lejönni,
Kezet a mellkasra
jobb boka
bal csukló,
állat rögzíteni,
harmadik cédulát a "csomagra " tenni.

Zörögve tolják
a fémkoporsót
a kórház folyosóján.
Valaki megint okosabb volt
a tudósoknál.

KERESZTESNÉ KIRÁLY RÓZSA

Misike sír

Egy kis cica oly nyugtalan,
minduntalan keresi-kutatja:
Hová lett szeretett gazdija?
Eltávozott lelke az égi vadászmezőkre,
beteg testét felemésztette,
angyalka lett belőle,
de Misike a félárva kis cica
csak őt keresi-kutatja.
Mivel nem találja,
ezért oly mogorva.
Futkározik, kérdőre von,
de választ nem kap sehol.
Hiába hívogatja gazdasszonya:
- Misike, gyere be, friss tejecskét,
finom falatokat hoztam neked.
De ő csak néz, ártatlan szemekkel
a semmibe meredve. Szemeiből
könnycseppek peregnek a földre.
Könyörögve-kérve azt nyávogja:
- Gyere haza gazdivégre,
nincsen most bújócska a sarokban
gazdagon díszített asztalon
áll egy csodálatos urna.
Elé fekszik, elnyújtózik, érzi:
Odabenn van szeretett-keresett gazdája
földi maradványa. Sírása
álomba ringatja, álmaiban
újra találkozik a gazdija és a cica, s
VÉGRE MISIKE újra a régi
szeretett kis cica.

Az édesanyák örökké szeretnek...

(még koronavírus idején is)

Szeretlek kicsim és szeretni foglak
mindörökké, hiszen édesanya vagyok
s te gyermekem vagy.
Lehetsz akárhány éves, az én szememben
mindig gyermek maradsz...

Gyere közelebb kérlek,
hajtsd az ölembe kócos fejed!
Néhány pillanatra emlékezzünk
most tipegős-topogós,
kacagós-fecsegős gyermek korodra.
Sokszor fáj hiányotok, nehezen viselem
a köztünk lévő távolságot,
azt, hogy a sors tőlem messze elsodort...

Olyankor felidézem szép emlékeimet:
Magam előtt látom két kis gyermekem,
ahogy futkároznak a vadvirágos réteken.
Hajatokban gyermekláncfű virágból
koszorút fontunk, s ti ketten boldogan,
pillangó szárnyakon röpködtetek tovább,
a szeplőtelen gyermekkor kanyargós útjain át.
S én emlékszem: visszaidézem sok-sok
gyermeki csínytevéseiteket, amelyet azóta
az idő már széppé szelídített...

Amikor még ti voltatok gyerekek
másként zajlott az élet.
Nem négy fal között az interneten
gombokat nyomogatva, hanem odakinn
a természet lágy ölén, fogócskát, bújócskát
játszottunk a zöld fűtengerben. Hemperegtünk
kacagva, vidáman éltünk, semmitől sem féltünk.

Kis öcséd gyakran fára mászott,
szerette a magasságot, a fák lombjai közt
vert tanyát, ő csak ott érezte jól magát,
ahonnan messze az Óperenciás tengeren túlra is
ellátott.

Körülötte madarak csiviteltek, énekeltek.
A természet zajától én szebb
zenebonát sohasem ismertem...

Vadvirágokból illatos csokrokat szedtetek nekem.
Olyan jó volt látni a szemetekben felcsillanó
örömfényeket, amikor a virágot átnyújtottátok
nekem.

Ettől, CSUPÁN A LÉTEZÉSETEKTŐL
SZÉPPÉ LETT MINDEN, mert a gyermeki
szeretet, mint melengető napsugár, úgy melengette fel
lelkem titkos zezugát.

Néha, ha elestetek és vérzett a térdeket,
ölemben mindig visszatértetek,
kis vigaszért, simogatásért,
majd röpködtetek tovább
erdőkön, hegyeken át,
mélyen magatokba szívátok
az ózondús levegő és a
kertek borsmenta illatát...

Lassú, tétova léptekkel már távozik a nyár
ablakom alatt elvirítottak a tulipánfák.
Szirmukat hullajtják az őszi rózsák.
Olyan szép volt a napsugaras nyár
és olyan csodás most az őszi színekavalkád!!!

Szétborzolta éveim számát,
kétségbe esve számolom, miközben rádöbbenek:
Milyen mulandó minden!
Szétmorzsolta az idő szép emlékeimet.
Ti felnőtté lettetek, most én lettem gyermekké
újra, idősödő, betegeskedő gondjaimban,
ha itt lennétek, én bújnék hozzátok
kis vigaszért, simogatásért

álmatlanul forgolódom ágyamon,
takaróm földre csúszott, erőm elhagyott,
érte nyúlni sem tudok.

Csupán az ÉJ CSILLAGOKKAL HÍMZETT
SELYME

TAKAR BE MÁR érzem: halhatatlanságom
kivívásához már nincs elég időm

CSUPÁN CSAK ANNYI, HOGY NÉHÁNY
HÓFEHÉR

MAJDAN ELPORLADÓ PAPÍRLAPOT
BOTLADOZÓ

BETÚIMMEL TELEÍRJAK MÉG...

A vírus újra és újra settenkedve közeledik
mérgező kigyóként, tekereg, de én
most sem magamat, gyermekeimet félttem, mert
AZ ÉDESANYÁK ÖRÖKKÉ SZERETNEK,
legyen gyermekük akárhány éves...

KOVÁCS CSABA

A tudomány az élet szolgája

Évának keze, mely hajdan gyümölcsöt tépett,
Az emberek élete egy új útra lépett.
Sorsunkat adta így üres markunkba,
S a tudás szomját éhező ajkunkra.

A kíváncsiság határait átlépve,
A jóért küzdve néz az ember az égre.
Hálát adva, két kezét összetéve,
Életét áldozva a tudomány kelyhébe.

Reménnyel szolgálni a beteg testnek,
S talán sarjaink majd boldogok lesznek.
Lelkünk törékeny porhüvelyét óvva.
Elménk termését hagyjuk az utókorra.

RÉVÉSZ ÁGNES

Tudósportrék haikuban

Skorbuttól mentes
évszázadunk, köszönjük
Szentgyörgyi Albert

Paprikamezőt
ringat a szél ma, híres
Nobel-díjasunk

Gyakran moss kezet!
anyáknak megmentője
Semmelweis Ignác

Stresszkutatásért
hálával: az utókor
Selye Jánosnak

SZABÓ ALEXANDRA

Az Élet kulcsa

Esztétika a világunk, hűen adja a külsőségek falát,
A külsőség, mint cél és gondolat, csupán kirakat az Élet.
Téveszme... hiszen a külsőség csak látszat,
Minden mozgatórugó az élet egy-egy ágazata!
Tudományos ágazata, megannyi létezési formának,
Mely van, hogy tárgyi, de akár lelki,
Megfogható vagy megfoghatatlan,
Rendszerek működésének magyarázata!

A tudós alkot egy képet, mint egy művész,
Sokkalta racionalista alátámasztásokkal,
Inkább pontos, mintsem pontatlan vonalakkal,
De oly' relatív a pontatlanság, hisz semmi nem korlátozott.
Az Élet nem szorítható korlátok közé, mégis korlátoltan létezőnk.
Ismertté tesz, megismételhetetlen rendszereket,
Magyarázatokat teremt, érveket eszközöl ezzel leírja az életet...
Korlátokat épít...?

Megismételhetetlen Csoda az ember maga, mégis mindent érteni akar,
Mindeközben eléli unott világát, a megszokások tengerében.
Rendszert vágyik az ismeretlenben,
Mindeközben rendszertelenséget terem az Életében!
Olyan Csoda az ember, hogy elfelejti a kutatásban, ki Ő.
Ki Ő, mint Csoda!
Világunk megértését vágyjuk, felfedezni vágyjuk az ismeretlent,
Közben meggyilkoljuk azt az Ajándékot, amelyen élünk.

Mindenki egy tudós a maga világának rendszerében,
Szerencsére különbözőek vagyunk,
Ezáltal megkülönböztetve is vagyunk,
Gondolataink más-más gyökérből ered és nő ki egy életté,
Vagy sorvad tova, a gondatlanság szikkadt talajában.
Tudósnak kellene lennie mindenkinek, ha mernénk azok lenni,
De mindenhova merünk nézni, mindenben a rendszert vágyjuk,
Pedig a belső világunk romokban hever, ezáltal a bolygónk is haldokol.

Egyszerűen élve, a modern közösségben úgy, hogy találmányokban fulladozunk,
Van sok segítő szándékú csodás találmány, mely életteret ad,
Általa kiközösítve tekint rájuk sok szempár, mert Ő más...
Pedig csak tükröt mutat az ÉLNI AKARÁSRÓL, így elítélni könnyebb.
A tudomány hasznos még a jószándék vezéreli!
Könnyebb a létezés a vívmányokkal teli létben,
Kényelem lett az élet, mégis sosincs elég időnk Élni, s életet nevelni,
Helyette félelemben létezőnk, pedig csak magunktól félünk!

Sokat kaptunk a történelemtől, nagy emberek, nagy tettek, nagy szavak,
„Oh, akkor még lehetett újat feltalálni”... Önsajnálat...
Ehelyett a kényelemben roskadva mutogatunk egymásra,
Vagy a jelen nagy embereire, hogy nekik könnyű lett azzá lenni aki,
S elhisszük, hogy porszemek vagyunk, a persze azzá is leszünk majdan,
Ha az utolsó napunk, óránk, percünk, homokszemünk lehullni látszik,
Ott mind egyenlők leszünk, minden vívmány nélkül, egyedül!
Találd meg az Életed Kulcsát, míg van időd!

SZENTI LILIÁNA ELIZABET

Emlékbe merülve

Emlékek kavalkádja töri meg a csendet lelkemben,
Fájó mosollyal nézek vissza minden percére,
Kölyök voltam még, ki nem tudta mi az ha valami fáj.
Habos felhők fölött tudom, hogy vigyázol rám,
S ha szomorú vagyok megvigasztalsz már,
Felmásznék dombokra, hegyekre, hogy közelebb legyek olvadó szívéhez, s hogy
elmondjam az enyém nélküled mit érez.
Mindig egy darab összetör benne, de összetör benne, de összeforr amint tudatosul
benne...
A csillagokat nézve, hogy ha eljön az az este,
Mégfáradt elmém mély gondolatokba esve,
Tudom, ha megtalállak elalszok karjaidba meredve.

VÁRADI DANIELLA

Harc önmagammal

Kavarog bennem sok minden,
A lelkemen mondd, hogy könnyítsek?!
Kérlek segíts nekem, lelkemet most hadd rendezzem.

Elvetted már mindenem, mondd meg nékem mit tegyek?!
Lelkem szétszaggatva, szívem darabokban.

Érzem testem gyenge engedd meg kérlek hadd menjek.
Ha maradnék érzem csak jobban fájna, és még az a kis méltóságom is elszállna.

Köszönöm a sok rosszat, a sok bántó szavakat.
Hisz a szívem így lett kőszikla... mit már senki le nem rombolhatna.

EREDMÉNYHIRDETÉS

Sáta Község Önkormányzata és a Sátai Könyvtár a Magyar Kultúra Napja alkalmából versíró pályázatot hirdetett **“A tudomány az életet szolgálja”** címmel, 2022. január 20-i beérkezési határidővel.

A pályázatot számos szerző érezte magáénak, sorra érkeztek a kiválóbbnál kiválóbb pályaművek Sátáról, a környékről, de az ország más részeiből is. A Szalmás Zsoltné polgármesterből (magyar-történelem szakos tanár), Czeber Ferencné óvodavezetőből, Bodri Istvánné óvodavezető helyettesből álló zsűri szép, de nehéz feladatot vállalt magára, amikor a pályaműveket két részből álló megismerési folyamat során értékelte. A versek anonim módon, a szerző neve nélkül kerültek a zsűri tagjai elé, döntésüket így hozták meg. Ennek alapján a versíró pályázat eredményét a zsűri az alábbiakban hirdette ki.

1. helyezett : Benke Gábor – Hú társam a Magány

2. helyezett : Demjén Lászlóné – Valaki

3. helyezett : Bató Nikoletta – Valaki ma nem megy haza

A zsűri különdíjai:

**B. Mester Éva két verse: Várakozás – Gyermekkorom karácsonya
Szent Liliána Elizabet: Emlékbe merülve**

Gratulálunk!



A pályázóknak köszönjük a részvételt, egy különleges pályázat felejthetetlen résztvevői voltak!

Sáta, 2022. január 22.

sata.hu
satakonyvtar@gmail.com

¶